

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਹਾਲ ਅਤੇ ਫੈਂਸਲਾ

1.1 ਭੂਮਿਕਾ

ਮੈਸਰਜ ਮੱਘੋ ਕੈਮੀਕਲ ਅਤੇ ਫਾਰਮੈਸੂਟੀਕਲ ਯੂਨਿਟ-2 ਇੱਕ ਗ੍ਰੀਨ ਫੀਲਡ ਤਕਨੀਕੀ ਦਰਜਾ ਕੀਤੇ ਮਾਰ ਦਵਾਈ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ ਇਹ ਈ ਆਈ ਏ ਅਧਿਸੂਚਨਾ, 2006 ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਲੜੀ ਨੰ: - 5 (ਬੀ) , ਵਰਗ “ਏ” ਹੇਠ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਮੈਸਰਜ ਮੱਘੋ ਕੈਮੀਕਲ ਅਤੇ ਫਾਰਮੈਸੂਟੀਕਲ ਯੂਨਿਟ-2 ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਖਸਰਾ ਨੰ: 10//21(4-0), 10//22(4-0), 10//23(3-10), 25//2(4-0) 25//3/1 (2-18), 25//3/2 (0-16), 25//1(4-0), 26//4/2(1-9), 26//5(4-0), ਪਿੰਡ ਬੇਹੜਾ (ਗੁਲਾਬਗੜ੍ਹ ਬੇਹੜਾ ਸੜਕ) , ਤਹਿਸੀ -ਡੇਰਾ ਬੱਸੀ, ਜਿਲ੍ਹਾ -ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ), ਪੰਜਾਬ-140507 ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਗ੍ਰੀਨਫੀਲਡ “ਗ੍ਰੀਨ ਫੀਲਡ ਤਕਨੀਕੀ ਦਰਜਾ ਕੀਤੇ ਮਾਰ ਦਵਾਈ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ” ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ ਕੀਤੇ ਹੈ । ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਲੱਗਭਗ 898.22 ਲੱਖ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਦਾਯਰੇ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਐਕਸਪਰਟ ਅਪਰੇਜਲ ਕਮੇਟੀ (ਈ ਏ ਸੀ) ਇੰਡਸਟਰੀ 3, ਐਮ ਓ ਈ ਐਫ ਅਤੇ ਸੀ ਸੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 12 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ ਭੇਜੀ/ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਟੀ ਓ ਆਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਰਾਹੀਂ ਐਫ ਨੰ: ਆਈ ਏ -ਏ-11011/105/2024-ਆਈ ਏ-2(1) ਮਿਤੀ 10 ਅਪਰੈਲ 2024 ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ।

1.2 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਥਾਂ

ਸੂਚੀ 1. 1 : ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਥਾਂ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ।

S.No.	Parameter	Description																																
1	Name of Project	Proposed for manufacturing of technical grade pesticides by M/s Maggo Chemical and pharmaceutical Unit -2																																
2	Total Plot Area	24159.73 SQ.M. (5.97 Acre)																																
3	Project Cost	8.9822 Crores (898.22 Lakhs)																																
4	Latitude & Longitude of project site	30°34'7.89" N and 76°53'7.97" E																																
5	Toposheet No.	H43K14 & H43K15																																
6	Khasra No.	10//21(4-0),10//22(4-0),10//23(3-10), 25//2(4-0),25//3/1(2-18),25//3/2 (0-16),25//1(4-0),26//4/2 (1-9).26//5(4-0)																																
7	Village, Tehsil, District, State	Village -Behra (Gulabgarh Behra Road), Tehsil - Dera Bassi, District - S.A.S. Nagar (Mohali), Punjab -140507.																																
8	Proposed Production Capacity	1011MT/Annum																																
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>S. No</th> <th>Product name</th> <th>Product Capacity</th> <th>CAS No.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">HERBICIDE (MT/Annum)</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>Bispyribac-Sodium</td> <td>33.00</td> <td>125401-92-5</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Metribuzin</td> <td>55.00</td> <td>21087-64-9</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Clodinafop Propargyl</td> <td>30.00</td> <td>105512-06-9</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: center;">INSECTICIDES (MT/Annum)</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Diafenthuron</td> <td>165.00</td> <td>80060-09-9</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Fenpyroximate</td> <td>110.00</td> <td>111812-58-9</td> </tr> </tbody> </table>	S. No	Product name	Product Capacity	CAS No.	HERBICIDE (MT/Annum)				1	Bispyribac-Sodium	33.00	125401-92-5	2	Metribuzin	55.00	21087-64-9	3	Clodinafop Propargyl	30.00	105512-06-9	INSECTICIDES (MT/Annum)				4	Diafenthuron	165.00	80060-09-9	5	Fenpyroximate	110.00	111812-58-9
S. No	Product name	Product Capacity	CAS No.																															
HERBICIDE (MT/Annum)																																		
1	Bispyribac-Sodium	33.00	125401-92-5																															
2	Metribuzin	55.00	21087-64-9																															
3	Clodinafop Propargyl	30.00	105512-06-9																															
INSECTICIDES (MT/Annum)																																		
4	Diafenthuron	165.00	80060-09-9																															
5	Fenpyroximate	110.00	111812-58-9																															

	6	Imidacloprid	33.00	138261-41-3
	7	Thiamethoxam	44.00	153719-23-4
	8	Cypermethrin	15.00	52315-07-8
	9	Lambda - Cyhalothrin	88.00	91465-08-6
	10	Chlorpyrifos	55.00	2921-88-2
	11	Cartap Hydrochloride	55.00	15263-52-2
	FUNGICIDE (MT/Annum)			
	12	Hexaconazole	110.00	79983-71-4
	13	Tebuconazole	110.00	107534-96-3
	14	Azoxystrobin	42.00	131860-33-8
	15	Metalaxyl	66.00	57837-19-1
	Total		1011	MTPA
9	Manpower		During Construction Phase - Permanent -50nos. During Operation Phase- Permanent-40nos.	
10	Total Water Requirement		75.14KLD	
	Fresh Water		59.52KLD	
	Recycle water		15.62KLD	
	Source		Bore-Well. Permission will be obtained from Punjab Water Regulation and Development Authority (PWRDA)	
11	Total Wastewater Generation		19.58KLD	
	Industrial W/W		15.08KLD	
	Domestic W/W		4.50KLD	
12	Power Load Require		1600KVA	
	Electricity source		Punjab state power supply ltd.	
	D.G. set		Quantity - 3 i.e 2 x 500KVA & 1x 125 KVA	
13	Boiler		6.00TPH	
14	Fuel		1. Risk Husk Briquette for Boiler: 14 MT/Day 2.HSD for D.G Set: 150 Liters/Day	
15	Nearest Town, City, District Headquarters along with distance in Km.		Dera Bassi -4. 12 K.M, WNW	
State boundary of Punjab and Haryana 2.2 K.M away from project site.				

1.3 ਮਹੀਨੇਵਾਰੀ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਉਪਕਰਨ ਵੇਰਵੇ

ਸੂਚੀ 1.2 : ਮਹੀਨੇਵਾਰੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ

S. No.	Product	Type	No of Working Day	Production (MT/Month)	Capacity (MT/Annum)
1	Bispyribac-Sodium	Herbicide	100	29.50	118
	Metribuzin				
	Clodinafop Propargyl				
2	Hexaconazole	Fungicide	100	82.00	328
	Tebuconazole				
	Azoxystrobin				
	Metalaxyl				
3	Diafenthion	Insecticide	100	141.25	565
	Fenpyroximate				
	Imidcloprid				

	Thiamethoxam				
	Cypermethrin				
	Lambda - Cyhalothrin				
	Chlorpyrifos				
	Cartap Hydrochloride				

ਸੂਚੀ ਨੰ: 1.3 : ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪਲਾਂਟ ਉਪਕਰਣ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

Sr No	List of Equipment / Machine's	Capacity	Qty	Load (KW / HP)	Usage
1	MSG L Reactor	3000 Ltr.	1	7.5 HP	Reaction cum Distillation vessel
2	MSG L Reactor	5000 Ltr.	1	10 HP	Reaction cum Distillation vessel
3	MSG L Reactor	6300 Ltr.	2	15 HP	Reaction cum Distillation vessel
4	MSG L Reactor	10000 Ltr.	1	20 HP	Reaction cum Distillation vessel
5	MSG L Reactor	500 Ltr.	2	3 HP	Reaction cum Distillation vessel
6	SS316 Reactor	500 Ltr.	2	3 HP	Reaction cum Distillation vessel
7	SS316 Reactor	5000 Ltr.	3	7.5 HP	Reaction cum Distillation vessel
8	SS316 Reactor	8000 Ltr.	4	15 HP	Reaction cum Distillation vessel
9	SS316 Reactor	10000 Ltr.	2	20 HP	Reaction cum Distillation vessel
10	ANFD	6 KL	1	15 HP	For Drying
11	Distillation Assembly	7000 Ltr.	4 set	40 HP	Distillation
12	Nutch Filter	8000 Ltr.	3	7.5 HP	Filter
13	Compressor	5 HP	1	5 HP	For Air Supply
14	Vaccum pump/ Ejector System	15 HP	4	15 HP	Vaccum Creation
15	SS Vessel	1000 Liter	2	3 HP	For Settling
16	Condensers / Heat Exchanger	MSG L/Graphite /SS/MS	20	-	Cooling
17	SS Tank	20 KL / 25 KL	4	5 HP	Storage
18	SS Tank	10 KL / 15 KL	3	5 HP	Storage
19	MS Tank	20 KL / 25 KL	4	5 HP	Storage
20	MS Tank	10 KL / 15 KL	4	5 HP	Storage
21	MS Tank	40 KL	4	5 HP	Storage
22	Fire Fighting Equipment	Complete system	1	40 HP	For Fire Control System

ਸੂਚੀ : 1.4 ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਖਪਤ

Sr. No	Name of raw material	MTPA	CAS NO	Physical State	Source	Type of storage	Max. Storage Cap. MT/M
Name of Product: Azoxystrobin-42.00MTPA							
1	Toluene	105.00	108-88-3	Liquid	Domestic	Tank	8.75
2	MHPMA	23.10	680-31-9	Liquid	Domestic	Drum	1.925
3	Potassium hydroxide 85%	7.35	1310-58-3	Solid	Domestic	PVC Bag	0.6125
4	4,6-Dichloropyrimidine	16.80	1193-21-1	Solid	Domestic	PVC Bag	1.4
5	2-Hydroxybenzotrile	13.02	611-20-1	Solid	Domestic	PVC Bag	1.085
6	Sodium hydroxide	4.20	1310-73-2	Crystalline solid	Domestic	PVC Bag	0.35
Name of Product: Bispyribac sodium-33.00MTPA							
7	Ethyl acetate	41.25	141-78-6	Liquid	Domestic	Tank	3.4375
8	2,6-DHBA	12.38	303-07-1	Liquid	Domestic	Drum	1.0313
9	Dimethyl sulfate	10.73	77-78-1	Liquid	Domestic	Drum	0.8938
10	Sodium bicarbonate	7.43	144-55-8	Crystalline powder	Domestic	PVC Bag	0.6188
11	4,6-DMMSP	34.65			Domestic		2.8875
12	Potassium carbonate	23.10	584-08-7	Wet Solid	Domestic	PVC bag	1.925
13	Isopropanol	66.00	67-63-0	Liquid	Domestic	Tank	5.5
14	Sodium hydroxide	3.30	1310-73-2	Crystalline solid	Domestic	PVC Bag	0.275
Name of Product: Cartap hydrochloride-55.00MTPA							
15	2-Dimethylamino-1,3-dichloropropane	46.75	29559-55-5	Liquid	Domestic	Tank	3.8958
16	Sodium thiosulfate	8.36	7772-98-7	Solid	Domestic	PVC Bag	0.6967
17	Sodium cyanide	5.39	143-33-9	crystalline solid	Domestic	PVC Bag	0.4492
18	Cartap solution	173.25	15263-53-3	Liquid	Domestic	Tank	14.438
19	Hydrochloric acid	10.45	7647-01-0	Liquid	Domestic	Tank	0.8708
Name of Product: Chlorpyrifos-55.00MTPA							
20	NaTCP	41.965	Hydrochloric acid	Solid	Domestic		3.4971
21	DETC	35.75	2524-04-01	Liquid	Domestic	Tank	2.9792
22	Catalyst	0.495		Solid	Domestic	PVC Bag	0.0413
23	EDC	176	25952-53-8	Liquid	Domestic	Tank	14.667
24	Caustic lye 48%	2.75	1310-73-2	Liquid	Domestic	Drum	0.2292
Name of Product: Clodinafop propargyl-30.00MTPA							
25	Toluene	60.00	108-88-3	Liquid	Domestic	Tank	5.00
26	RHPPA	16.50		Liquid	Domestic	Tank	1.375
27	5-Chloro-2,3-DFP	13.50	41270-66-0	Liquid	Domestic	Tank	1.125
28	Sodium hydroxide	7.50	1310-73-2	Crystall	Domestic	PVC Bag	0.625
29	Propargyl chloride	5.25	624-65-7	Liquid	Domestic	Tank	0.4375
30	PTSA	0.30	6192-52-5	Solid	Domestic	PVC Bag	0.025
Name of Product: Cypermethrin-15.00MTPA							
31	Meta phenoxy benzaldehyde	7.275	39515-51-0	Liquid	Domestic	Drum	0.6063

32	Hexane	7.695	110-54-3	Liquid	Domestic	Drum	0.6413
33	CMAC	8.43	52314-67-7	Liquid	Domestic	Drum	0.7025
34	Catalyst	0.225		Solid	Domestic	PVC Bag	0.0188
35	Hexane	23.10	110-54-3	Liquid	Domestic	Tank	1.925
36	Soda ash	0.225	497-19-8	Solid	Domestic	PVC Bag	0.0188
37	Sodium cyanide	2.10	143-33-9	crystalline solid	Domestic	PVC Bag	0.175
38	Sodium hypochlorite	0.60	7681-52-9	Liquid	Domestic	Drum	0.05
39	Acetic acid	0.045	64-19-7	Liquid	Domestic	Drum	0.0038
Name of Product: Diafentiuron-165.00MTPA							
40	Xylene	412.50	1330-20-7	Liquid	Domestic	Tank	34.375
41	2,6-DIPPTU	148.50	24544-04-5	Crystal	Domestic	PVC Bag	12.375
42	Isopropanol	330.00	67-63-0	Liquid	Domestic	Tank	27.5
43	Tert-Butylamine	33.00	75-64-9	Liquid	Domestic	Tank	2.75
Name of Product: Fenpyroximate-110.00MTPA							
44	Dichloroethane	330	107-06-2	Liquid	Domestic	Tank	27.5
45	1,3-DMPPCO	64.9		Liquid	Domestic	Drum	5.4083
46	TBCMB	63.86	216-699-2	Liquid	Domestic	Drum	5.3167
47	Potassium carbonate	19.8	584-08-7	Wet solid	Domestic	PVC Bag	1.65
Name of Product: Hexaconazole-110.00MTPA							
48	Toluene	165	108-88-3	Solid	Domestic	PVC Bag	13.75
49	2,4-DCPP	85.8	120-83-2	Solid	Domestic	PVC Bag	7.15
50	Dimethyl sulfide	23.1	75-18-3	liquid	Domestic	Tank	1.925
51	Sodium hydroxide	29.15	1310-73-2	Crystalline Solid	Domestic	PVC Bag	2.4292
52	1,2,4-Triazole	24.75	288-88-0	Powder Solid	Domestic	PVC Bag	2.0625
Name of Product: Imidacloprid-33.00MTPA							
53	CCMP	29.7		Powder solid	Domestic	PVC Bags	2.475
54	N-NII	24.816		Gas	Domestic	Cylinder	2.068
55	DMF	72.6	68-12-2	Liquid	Domestic	Tank	6.05
56	Catalyst	0.33		Solid	Domestic	PVC Bag	0.0275
57	Na ₂ CO ₃	23.298	497-19-8	Crystalline solid	Domestic	PVC Bag	1.9415
58	Crude Imidacloprid	48.51	138261-41-3	Semi solid	Domestic	PVC Bag	4.0425
59	Methanol	13.2	67-56-1	Liquid	Domestic	Tank	1.10
60	Caustic lye	1.65	1310-73-2	Crystalline solid	Domestic		0.1375
Name of Product: Lambda cyhalothrin-88.00MTPA							
61	Lambda cyhalothrin acid	51.04	72748-35-7	Solid	Domestic		4.2533
62	DMF	0.44	68-12-2	Liquid	Domestic	Drum	0.0367
63	Thionyl chloride	25.52	7719-09-7	Liquid	Domestic	Tank	2.1267
64	n-Hexane	176	110-54-3	Liquid	Domestic	Tank	14.667
65	Sodium cyanide	10.12	143-33-9	Crystalline Solid	Domestic	PVC Bag	0.8433
66	3-Phenoxybenzaldehyde	39.60	39515-51-0	Liquid	Domestic	Tank	3.3

67	Isopropyl alcohol	176	67-63-0	Liquid	Domestic	Tank	14.667
68	Diisopropylamine	4.4	108-18-9	Liquid	Domestic	Drum	0.3667
Name of Product: Metalaxyl-66.00MTPA							
69	n-Hexane	165	110-54-3	Liquid	Domestic	Tank	13.75
70	2,6-Dimethylaniline	29.7	87-62-7	Liquid	Domestic	Tank	2.475
71	Sodium carbonate	26.4	497-19-8	Crystalline Solid	Domestic	PVC Bag	2.2
72	Methyl-2-chloropropionate	30.36	17639-93-9	Liquid	Domestic	Tank	2.53
73	2-Methoxyacetyl chloride	26.40	38870-89-2	Liquid	Domestic	Tank	2.20
Name of Product: Metribuzin-55.00MTPA							
74	4-Amino-6-tert-butyl-3-mercapto-1,2,4-triazin-5(4H)-one (ATMT)	55.00		Liquid	Domestic	Drum	4.5833
75	Dimethyl sulphate	35.86	77-78-1	Liquid	Domestic	Tank	2.9883
76	Sulphuric acid	70.07	7664-93-9	Liquid	Domestic	Tank	5.8392
77	Soda ash	88.00	497-19-8	Solid	Domestic	PVC Bag	7.3333
78	Caustic soda flakes	1.65	1310-73-2	Crystalline Solid	Domestic	PVC Bag	0.1375
Name of Product: Tebuconazole-110.00MTPA							
79	Dichloroethane	275	107-06-2	Liquid	Domestic	Tank	22.917
80	CPDMP	85.25	87413-09-0	Liquid	Domestic	Drum	7.1042
81	Dimethyl sulfide	23.65	75-18-3	Liquid	Domestic	Tank	1.9708
82	Sodium hydroxide	30.25	1310-73-2	Crystalline Solid	Domestic	PVC Bag	2.5208
83	1,2,4-Triazole	25.3	288-88-0	Solid	Domestic	PVC Bag	2.1083
Name of Product: Thiamethoxam-44.00MTPA							
84	DMF	110.00	68-12-2	Liquid	Domestic	Tank	9.1667
85	CCMT	26.4		Liquid	Domestic	Drum	2.20
86	MNIO	25.3		Liquid	Domestic	Drum	2.1083
87	Potassium carbonate	11.00	584-08-7	Wet solid	Domestic	PVC Bag	0.9167

ਸੂਚੀ ਨੰ: 1.5 : ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ

Sr. No	Type of Utilities	Proposed	Qty	Load (KW/HP)	Usage	Location
1	Boiler	6.00 TPH	1	75 HP	Steam Generation	Utility Block
2	DG Sets	500 KVA	1	-	Electricity Generation	Utility Block
3	DG Sets	125 KVA	1	-	Electricity Generation	Utility Block
4	Cooling Tower	2 X 1000 TR	2	100 HP	Process Water Cooling	Utility Block
5	Brine Plant	2 X 60 TR - 10 Deg. C	1	100 HP	Refrigeration	Utility Block
6	Nitrogen Plant	60 M ³ per Hr	1	-	Nitrogen Blanking	Utility Block

7	Air Compressor	125 CFM	1	60 HP	Air Supply	Utility Block
8	Transformer	1600 KVA	1	-	Electricity	Utility Block
9	RO Plant	15 KLD	1	1 HP	W/W Treatment Plant	Utility Block
10	STP	5 KLD	1	25 HP	W/W Treatment Plant	ETP Block
11	ETP	20 KLD	1	45 HP	W/W Treatment	ETP Block
12	Incinerators	200kg/day	1	20 HP	HW Incineration	ETP Block
13	MEE	15 KLD	1	45 HP	Water Evaporation	ETP Block

1.4 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕੁੱਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੂ: 8.9822 ਕਰੋੜ ਆਂਕਿਆ ਕਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਲੱਗਭੱਗ ਰੂ: 2.10 ਕਰੋੜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹਨ । ਇਹ ਲਾਗਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਉੱਨਤੀ ਨਾਲ ਫੇਜ਼ ਬੱਧੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ।

ਸੂਚੀ ਨੰ:1.6 ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਣ ਬੱਜਟ

SN	Environment Issue	Component	Capital Cost of EMP (Lakhs)	Recurring cost of EMP/ ANNUM (Lakhs)
1	Air /Noise Pollution Control	Cost Stack Installation	50	1.5
		Cost of Cooling and Chilling units		
		Cost of Venturi Scrubber,		
		Cost of Multi Cyclone at Boiler		
		Cost of Acoustic enclosure at DG Set		
	Cost of online continuous emission monitoring system			
2	Water Pollution Control	Cost of ETP, STP, MEE, RO Installation	100	4
		Cost of Flow meter at Inlet/outlet of Effluent at ETP		
3	Green Belt	Cost of purchase of the sapling	5	1
		Cost of Tree planting		
		Cost of watering		
		Cost of maintenance		
		Cost of Manuring		
	Misc. Cost (lawn/garden and other form of greenery)			
4	Occupational Health	Cost of PPE, Oxygen Cylinder, Stretcher & Antidote etc.	2.5	1.5
		Imparting safety training to employees every 6 months		
		Medical examination of employees (Permanent Doctor & Paramedical Staff)		

		Cost of firefighting Extinguishers		
5	Hazardous Waste	Cost Construction of Hazardous waste Storage yard	50	1
		Cost of TSDF Membership		
		Cost of Incinerator Installation		
6	Environmental Monitoring	Cost of RDS	2.5	1
		Cost of Stack Monitoring kit		
		Cost of Dragenpump & tube		
		Misc. Cost (Sensor, apparatus, Equipment)		
Total			210	10

ACTIVITIES IN PROVISION OF CER		
S. N	Particulars	Proposed Budget in Lacs
1	Installation of RO Plant in Govt. Sr. Secondary School, Derabassi	1
2	Solar Panel 10 KW donate to Sarvhitkari Vidya mandir school, Derabassi.	1
3	Surface runoff rainwater harvesting in Nearest village Pond (desilting of pond to recharge the rainwater, waste water of the village shall be diverted in one corner & improving beautification of surrounding pond area by providing green wire mesh fencing and flowering plantation around the pond)	5
4	Plantation on roads in industrial area with tree guards and maintenance	1
Total		8

1.5 ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਵਰਣਨ

ਸਾਇਟ ਚਾਰ-ਦੀਵਾਰੀ ਤੋਂ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਬਾਹਰ ਤੱਕ ਫੈਲੇ ਅਧਿਐਣ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸਵੱਛ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਪਾਣੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਮਿੱਟੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਆਵਾਜ ਲੈਵਲ, ਮੀਟਰ ਮਾਪਕਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਟਰੈਫਿਕ ਸਰਵੇ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਰਸਾਇਨ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ (ਵੋਲਕਮ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਡ), ਈ-101-102, ਮੇਵਾੜ ਇੰਡਸਟਰੀਯਲ ਏਰੀਆ, ਮਾਦਰੀ, ਉਦੈਪੁਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ।

ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਬੇਸਲਾਇਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਟੇਟਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਤੋਂ ਦਸੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਦੇ ਅਰਸੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਨੋਟ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਨੋਟ ਡਾਟਾ ਦੀ ਸਵੱਛ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਪਾਣੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਆਵਾਜ ਲੈਵਲ, ਮਿੱਟੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਫਲੋਰਾ ਅਤੇ ਫਾਨਾ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨੀ ਹਿਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਰਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਰੀਖਿਆ ਕਰਕੇ ਘੋਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਮਾਨਿਟਰਿੰਗ ਡਾਟਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਕਹੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਭਾਗਾਂ ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹਿਸਾਬ ਮਾਡਲ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਭਵਿੱਖ ਵਾਣੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ । ਇਕ ਉਚਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਲੀਕੀ ਗਈ

A. ਹਵਾ ਵਾਤਾਵਰਣ

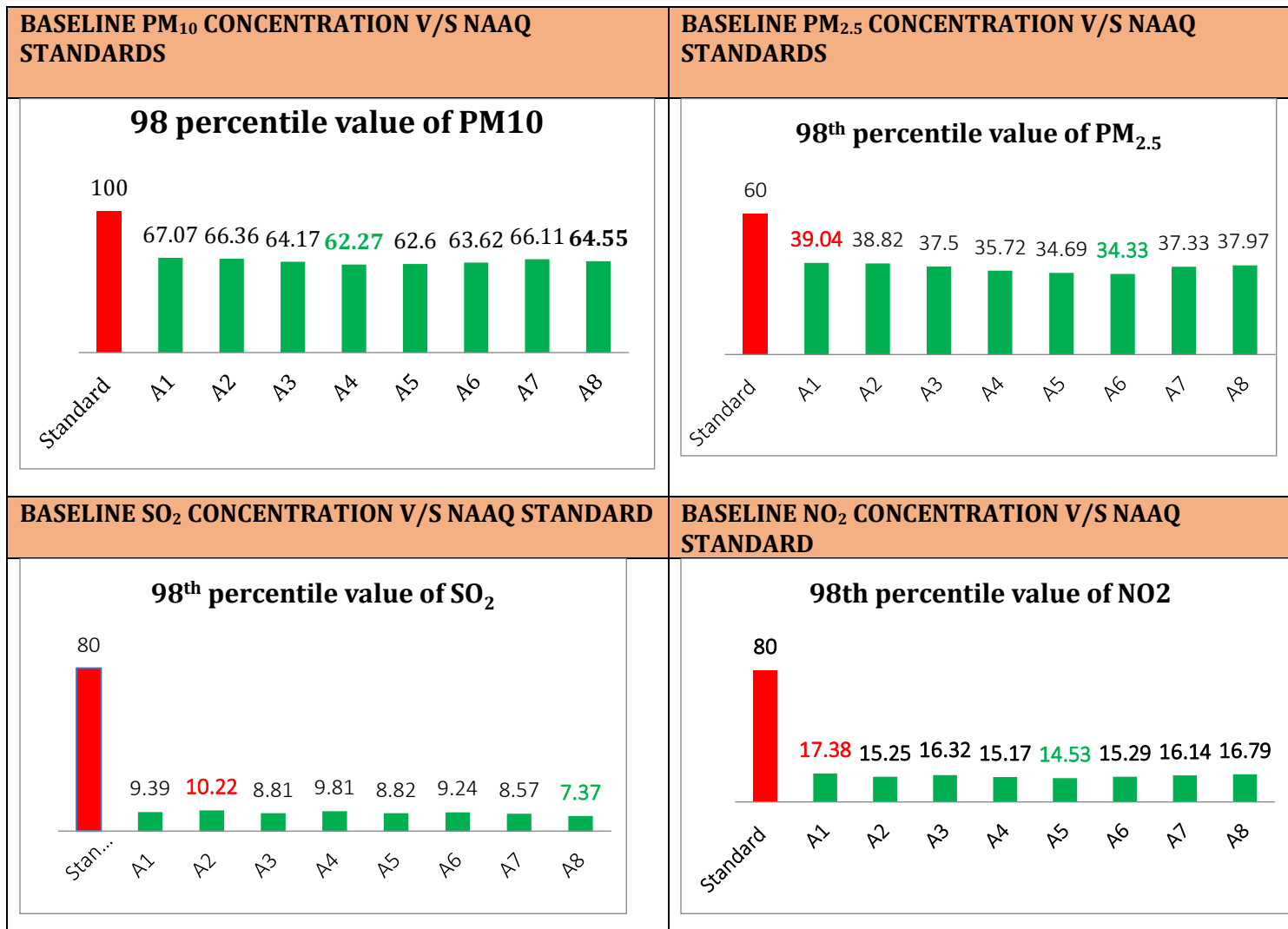
ਭ੍ਰਸਾਰਣ ਨੋਟ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਫਤੇ ਹਰ ਅੱਠ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਹੜੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਤੋਂ 31 ਦਸੰਬਰ 2023 ਤੱਕ ਦੇ ਅਰਸੇ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ 24-ਘੰਟੇ ਸੂਚੀ ਅਪਨਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ।

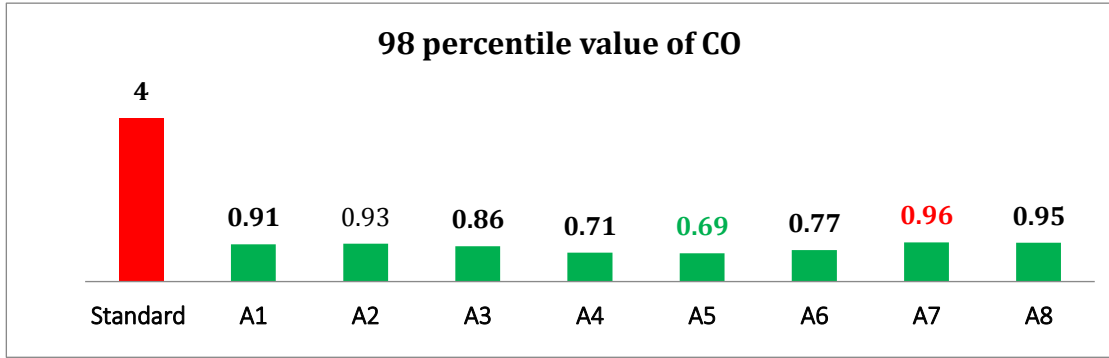
ਸੂਚੀ 1.7 : ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਮਾਨਿਟਰਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ

S. No.	Station	From the plant area		Coordinate	
		Distance in KM	Direction	Longitude	Latitude
A1	Project Site	0.00K.m.	.....	30°34'7.70"N	76°53'11.30"E
A2	Gulabgarh Road	428m	SE	30°33'54.27"N	76°53'21.07"E
A3	Bharalli Village	4.95K.m.	SE	30°32'14.68"N	76°55'26.05"E
A4	Derabassi Village	4.11K.m.	NW	30°35'10.69"N	76°50'45.56"E
A5	Bhadurgarh Village	2.69K.m.	N	30°35'36.43"N	76°53'11.30"E
A6	Kheri Gujran Village	1.84K.m.	SW	30°33'16.80"N	76°52'31.11"E
A7	Mantatwala Village	7.42K.m.	NE	30°37'4.12"N	76°56'23.14"E
A8	Toghanpur Village	7.80K.m.	SW	30°31'22.13"N	76°49'24.57"E

Note:- Air Sampler was placed at height 3-4 m .

BASELINE CO CONCENTRATION V/S NAAQ STANDARDS

B. ਪਾਣੀ ਵਾਤਾਵਰਣ

- ✓ ਗ੍ਰਾਊਂਡ (ਜਮੀਨੀ) ਪਾਣੀ ਗੁਣਵੱਤਾ
- ✓ ਕੁੱਲ 8 ਗ੍ਰਾਊਂਡ ਪਾਣੀ ਨਮੂਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਇਟ ਦੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਰਧਵਿਆਸ ਤੋਂ ਜਮੀਨੀ ਸਤਹ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਚੈਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ । ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਹੈ :

ਸੂਚੀ 1.7 ਜਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਸਾਰਤ ਨੋਟ ਥਾਵਾਂ

Station Code	Locations	From the plant area		Coordinate	
		Distance in KM	Direction	Latitude	Longitude
Ground Water					
W ₁	Project site	45M	E	30°34'9.16"N	76°53'13.88"E
GW ₁	Gulabgharh Road	2.99	WNW	30°34'47.07"N	76°51'18.44"E
GW ₂	Batawar Village	6.60	ESE	30°32'48.56"N	76°57'3.47"E
GW ₃	Derabassi Village	4.16	NW	30°35'10.89"N	76°50'45.26"E
GW ₄	Samgauri Village	3.60	SSE	30°32'12.66"N	76°53'48.02"E
GW ₅	Bahadurgarh Village	2.58	NNE	30°35'28.89"N	76°53'44.49"E
GW ₆	Mukandpur Village	4.11	SW	30°32'31.19"N	76°51'14.00"E
GW ₇	Kheri Gujran	1.75	SSW	30°33'16.42"N	76°52'32.79"E
GW ₈	Mantatwala village	7.30	NE	30°37'9.83"N	76°56'10.95"E
Surface Water					
SW ₁	Dhangri River Upstream (Sultanpur)	6.15	E	30°34'17.02"N	76°57'2.80"E
SW ₂	Dhangri River Downstream (Batawar)	8.24	ESE	30°32'9.95"N	76°57'50.86"E
SW ₃	Ghaggar River Upstream (Sanauli)	7.88	NNW	30°38'20.93"N	76°52'23.33"E
SW ₄	Ghaggar River Downstream (Bhankharpur)	7.01	SW	30°36'46.31"N	76°49'52.40"E

ਜਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਤੇ ਅਵਲੋਕਨ

- ਜਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਪੀ ਐਚ ਕੀਮਤ ਅਮਲਤਾ ਜਾਂ ਖਾਰ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੂਚਕ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੀ ਪੀ ਐਚ ਕੀਮਤ 7.15 ਤੋਂ 7.90 ਤੱਕ ਵੱਧ-ਘਟ ਹੈ , ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ।
- ਬਿਜਲੀ ਸੁਚਾਲਤਾ 550.6 ਮਿਊਐਸ/ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੋਂ 1196 ਯੂਐਸ/ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੱਕ ਬਦਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ । ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਬਿਜਲੀ ਸੁਚਾਲਤਾ ਜੀ ਡਬਲਿਯੂ 1 (ਗੁਲਾਬਗੜ੍ਹ ਸੜਕ) ਤੇ ਪਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਜੀ ਡਬਲਿਯੂ ਜ (ਮਨਤਾਤਵਾਲਾ ਪਿੰਡ) ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ।
- ਕੁੱਝ ਘੁਲੇ ਠੋਸ ਪਦਾਰਥ 368 ਤੋਂ 754 ਐਮ ਜੀ/ਲੀਟਰ ਤੱਕ ਰੇਂਜ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੀਮਤ (ਜੀ ਡਬਲਿਯੂ 8) ਮਾਨਤਾਤਵਾਲਾ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਵਧ ਤੋਂ ਵੱਧ (ਜੀ ਡਬਲਿਯੂ 1) ਗੁਲਾਬਗੜ੍ਹ ਸੜਕ ਤੇ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ । ਸਾਰੇ ਨਤੀਜੇ ਕਾਫੀ ਸਵੀਕਾਰਤ ਹੱਦ ਆਈ ਐਸ 10500 : 2012 ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ।
  - ਅਧਿਐਨ ਰਕਬੇ ਦੇ ਜਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਠੋਸਤਾ ਕੀਮਤਾਂ 136 ਤੋਂ 400 ਐਮ ਜੀ/ਲੀਟਰ ਵਿੱਚ ਰੇਂਜ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ । ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ (ਜੀ ਡਬਲਿਯੂ 2) ਬਾਟਾਵਾਰ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ (ਜੀ ਡਬਲਿਯੂ 6) ਮੁਕੰਦਪੁਰ ਪਿੰਡ ਵਿਖੇ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ । ਸਾਰੇ ਨਤੀਜੇ ਕਾਫੀ ਸਵੀਕਾਰਤ ਹੱਦ ਆਈ ਐਸ 10500 : 2012 ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ।
  - ਅਧਿਐਨ ਰਕਬੇ ਦੇ ਜਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕਲੋਰਾਇਡ ਕੀਮਤਾਂ 32 ਤੋਂ 196 ਐਮ ਜੀ/ਲੀਟਰ ਵਿੱਚ ਰੇਂਜ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਕਲੋਰਾਇਡ ਕੀਮਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮਿਆਰ ਆਈ ਐਸ : 10500 - 2012 ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੱਦ ਤੋਂ ਹੇਠ ਪਾਇਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ।
- ਫਲੋਰਾਇਡ ਮਾਤਰਾ ਅਧਿਐਨ ਰਕਬੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੱਦ ਦੇ ਕਾਫੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ।

ਵਿਆਖਿਆ : ਅਧਿਐਨ ਰਕਬੇ ਦੇ ਜਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਤੀਜੇ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਤੀਜੇ ਭਾਰਤੀ ਮਿਆਰ ਆਈ ਐਸ : 10500-2012 ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ ਹੱਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਪਾਣੀ ਨਮੂਨੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੰਤਵ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਦੂਸਰੇ ਘਰੇਲੂ ਮੰਤਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਪੜੇ ਆਦਿ ਧੋਣ, ਨਹਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ।

ਸਤਿਹ ਪਾਣੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਅਵਲੋਕਨ :

7.70 ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੀ ਐਚ ਕੀਮਤ ਦਾ ਢਾਂਗਰੀ ਨਦੀ ਉਪਰ ਜਾਂਦੀ ਸਟ੍ਰੀਮ ਪਾਣੀ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਅਵਲੋਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਘੱਗਰ ਨਦੀ ਉਪਰ ਜਾਂਦੇ ਬਹਾਵ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਅਵਲੋਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਢਾਂਗਰੀ ਨਦੀ ਅਤੇ ਘੱਗਰ ਨਦੀ ਪਾਣੀ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਡੀ ਓ ਲੈਵਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਡੇ ਅੰਤਰ ਅਵਲੋਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਢਾਂਗਰੀ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡੀ ਓ ਕੀਮਤ 6.3 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ/ਲੀਟਰ ਅਤੇ ਘੱਗਰ ਨਦੀ ਵਿੱਚ 6.4 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ/ਲੀਟਰ ਅਵਲੋਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ।

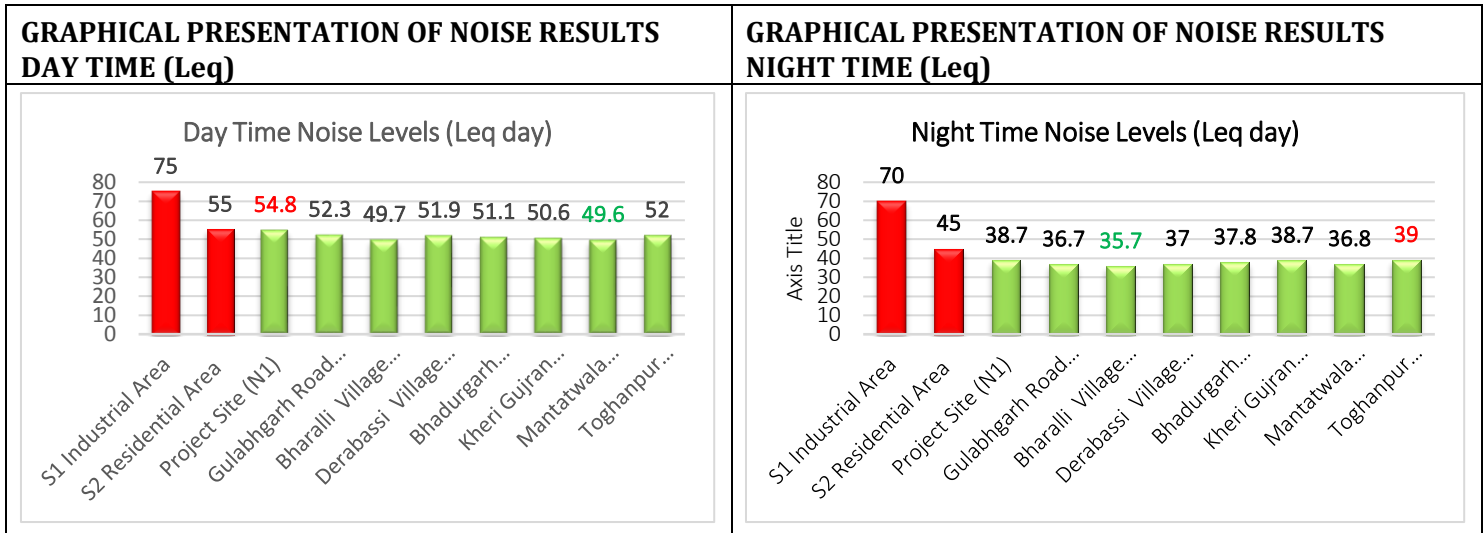
C. ਆਵਾਜ਼ ਵਾਤਾਵਰਣ

ਅੱਠ ਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਇਟ ਦੇ 10 ਕਿਲੋ ਮੀਟਰ ਅਰਧਵਿਆਸ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਲੈਵਲ ਥਾਵਾਂ ਚੁਣਿਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੇਠ ਹਨ :

ਅਧਿਐਨ ਰਕਬੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਆਵਾਜ਼ ਲੈਵਲ (ਡੀਬੀ(ਏ))
ਸੂਚੀ 1.9. ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ੋਰ ਗੁੱਣਵੱਤਾ

Station Code	Name of the location	Noise Location	Day			Night		
			L Max	L Min	Leq	L Max	L Min	Leq
			S1 Industrial Area			S2 Residential Area		
					75			70
					55			45
N1	Project Site	Industrial Area	66.7	42.0	54.8	42.7	34.8	38.7
N2	Gulabgharh Road	Residential Area	62.2	42.5	52.3	38.2	35.0	36.7
N3	Bharalli Village	Residential Area	59.7	40.4	49.7	37.2	34.5	35.7
N4	Derabassi Village	Residential Area	62.3	42.6	51.9	38.7	35.9	37.0
N5	Bhadurgarh Village	Residential Area	62.8	43.1	51.1	39.4	36.6	37.8
N6	Kheri Gujran Village	Residential Area	63.3	40.8	50.6	40.4	36.9	38.7
N7	Mantatwala Village	Residential Area	55.7	35.3	49.6	43.2	33.2	36.8
N8	Toghanpur Village	Residential Area	63.7	38.0	52.0	40.7	37.2	39.0

ਆਵਾਜ਼ ਦਾ ਵਾਕਿਆਤੀ ਵਰਣਨ ਇਸ ਦੀ ਉੱਚਤਾ ਬਤੌਰ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ । ਸ਼ੋਰ ਆਮ ਤੌਰ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਚਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੁਣਨ ਲਗਾਤਾਰਤਾ ਅੱਡ ਅੱਡ ਅਪੜਣ ਦੇ ਰੇਂਜ ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਫੈਲਿਆ ਹੈ ।

D. ਮਿੱਟੀ ਵਾਤਾਵਰਣ

ਮਿੱਟੀ ਨਮੂਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਇਟ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਗੂੜੇ ਜ਼ੋਨ ਅਤੇ ਉਪਰਲੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਟੈਸਟਿੰਗ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ (ਸੀ ਪੀ ਟੀ ਐਲ) ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣੀਯ ਅਤੇ ਰਸਾਇਨ ਲੈਬੋਰੇਟਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ।

ਸੂਚੀ 1.10 ਮਿੱਟੀ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਨੋਟ

S. No	Locations	From Project Site		Latitude	Longitude
		Distance	Direction		
S ₁	Project Site	0.00K.m.	.....	30°34'7.73"N	76°53'11.07"E
S ₂	Bera Village	2.12 K.m.	ESE	30°33'39.50"N	76°54'24.68"E
S ₃	Batawar Village	6.51 K.m.	ESE	30°32'50.44"N	76°56'59.49"E
S ₄	Samgauri Village	3.65 K.m.	SSE	30°32'10.81"N	76°53'47.75"E
S ₅	Mukandpur Village	4.12 K.m.	SW	30°32'30.93"N	76°51'14.59"E
S ₆	Haibatpur Village	4.06 K.m.	NNW	30°36'7.47"N	76°51'55.71"E
S ₇	Sultanpur Village	5.06 K.m.	ENE	30°34'35.68"N	76°56'18.80"E
S ₈	Janetpur Village	6.14 K.m.	W	30°33'22.05"N	76°49'16.08"E

ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਔਸਤਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ) ਜਿਲੇ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਮਿੱਟੀ ਸਿਤੂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੈ ।

- ਮਿੱਟੀ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਔਸਤਨ ਘਨਤਵ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ) ਜਿਲੇ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਮਿੱਟੀ ਸਿਤੂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੈ ।
- ਮਿੱਟੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਘਨਤਵ 1 ਬਾਟਾਵਾਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 3) ਵਿਖੇ 1.39 ਗ੍ਰਾਮ/ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ 3 ਦੀ ਰੇਂਜ ਤੋਂ ਮੁਕੰਦਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 5) ਵਿਖੇ 1.52 ਗ੍ਰਾਮ/ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ 3 ਤੱਕ ਦੀ ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ।
- ਅਧਿਐਨ ਰਕਬੇ ਮਿੱਟੀਆਂ ਦੀ ਪਾਣੀ ਜਜਬ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਬਤੌਰ 34.26 % ਬਾਟਾਵਾਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 3) ਤੋਂ 38.62 % ਹੈਬਤਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 6) ਵਿਖੇ ਤੱਕ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ।
- ਮਿੱਟੀ ਪੀ ਐਚ ਰੇਂਜਾਂ 7.76 ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 7) ਤੋਂ 7.96 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਇਟ (ਐਸ 1) ਤੱਕ ਰੇਂਜ ਕਰਦੀ ਸੀ ।
- ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜੀਵ ਪਦਾਰਥ ਸਮਗਰੀ 0.33 ਬੇਹੜਾ ਪਿੰਡ (ਐਸ 2) ਤੋਂ 0.45 % ਜਨੇਤਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 8) ਤੱਕ ਵੱਧ-ਘੱਟ ਸਨ ।
- ਮਿੱਟੀ ਸਤਿਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾਇਟਰੋਜਨ ਸਮਿੱਲਤ ਵਸਤੂ 97.67 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ /ਹੈ ਹੈਬਤਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 6) ਤੋਂ ਬੇਰਾ ਪਿੰਡ (ਐਸ 2) 119.70 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ਹੈ ਵਿੱਚਕਾਰ ਰੇਂਜ ਕਰਦੇ ਹਨ .
- ਕੁੱਲ ਫਾਸਫੋਰਸ ਸਮੂਲੀਯਤ 28.35 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ਹੈ ਜਨੇਤਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 8) ਤੋਂ 32.01 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ਹੈ ਬਾਟਾਵਾਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 4) ਵਿੱਚਕਾਰ ਰੇਂਜ ਕਰਦੀ ਹੈ ।
- ਕੁੱਲ ਪੋਟਾਸ਼ਿਯਮ ਸਮੂਲੀਯਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ 241 635 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ਹੈ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 7) ਵਿਖੇ ਤੋਂ 302.3 ਬਾਟਾਵਾਰ ਪਿੰਡ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ਹੈ (ਐਸ 3) ਤੱਕ ਰੇਂਜ ਕਰਦੇ ਹਨ ।
- ਅਧਿਐਨ ਰਕਬੇ ਦੀਆਂ ਸਤਿਹ ਮਿੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਿੰਕ 30.20 % ਮੁਕੰਦਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 5) ਵਿਖੇ ਅਤੇ 38.40 % ਬੇਹੜਾ ਪਿੰਡ (ਐਸ 2) ਪਿੱਛੇ ਤੋਂ ਰੇਂਜ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਿੰਕ (0.5 - ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ/ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ) ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹੱਦ ਮੁਤਾਬਿਕ , ਬਹੁਤੀਆਂ ਅਧਿਐਨ ਰਕਬੇ ਦੀਆਂ ਮਿੱਟੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਿੰਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਨਜਦੀਕ ਕਾਫੀ ਤੋ ਜਿਆਦਾ ਹਨ ।
- ਮਿੱਟੀ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਈ ਸੀ 182.2 ਮਿਊਐਸ ਸਮਗੁੜੀ (ਐਸ 5) ਤੋਂ 311.20 ਮਿਊਐਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਇਟ (ਐਸ 1) ਦੀ ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਸੀ ।
- ਕਲੋਰਾਇਡ ਬਾਟਾਵਾਰ ਪਿੰਡ ਐਸ 3 (ਬਾਟਾਵਾਰ) ਵਿਖੇ 0.0054 ਤੋਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 7) ਵਿਖੇ 0.0064 % ਦੀ ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਸਨ ।
- ਇਹ ਨਰੀਖਣ ਨਾਲ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀਯੂ, ਸੀਡੀ, ਐਫਈ, ਦੇ ਲੈਵਲ 15.8 % ਹੈਬਤਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 6) ਤੋਂ 24.6 % ਮੁਕੰਦਰੀ ਪਿੰਡ (ਐਸ 5) , ਸੀ ਡੀ 0.8 % (ਐਸ 1) ਤੋਂ 1.1 % (ਐਸ 4), ਫੈਰਸ 1.78 %

ਹੈਬਤਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 6) ਤੋਂ 2.24 % ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਪਿੰਡ (ਐਸ 7) ਦੀ ਰੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ । ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਤਾਂ ਨਮੂਨੇ ਕੱਢੀ ਮਿੱਟੀ-ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ ।

1.6 ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਕਦਮ (ਉਪਾ) ।

ਹਵਾ ਵਾਤਾਵਰਣ

ਗੈਸ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਅਸਥਾਈ ਵਿਤਸਰਜਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਫਲੂਅ ਗੈਰ ਸਟੈਕਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬਾਯਲਰ, ਡੀ ਜੀ ਸੈਟ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵੈਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਇੰਸੀਰੇਟਰ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਫਲੂਯ ਗੈਸ ਸਟੈਕ ਰਾਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਡੀ ਜੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਸਟੈਕ ਉਚਾਈ ਰੱਖ ਰਖਾਵ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਚਕਰਵਾਤ ਸੁੱਕੇ ਝਾਂਬੇ ਨਾਲ ਬਾਯਲਰ ਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਹੇਠ ਨਿਕਾਸ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ।

ਵਾਯੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ :

ਸੂਚੀ 1.11 : ਵਾਯੂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਸ ਕਰਨਾ

Sr. No	Source of Emission	Type of Emission	Stack Height (meter)	Fuel Name & Quantity	Pollution Control Equipment
1	Boiler	SPM SO _x NO _x	30	Rice Husk Briquettes 13.9 MT/day	Multi-Cyclone and Dry Scrubber is proposed.
2	Process Vent	HCl, SO ₂ , Solvent Vapours Pesticide in the form of P.M.	15	-	- Caustic Scrubber - VOC control system - Activated carbon adsorption system
3	D.G. Set 125 KVA &&2x 500KVA):	SPM Sox NOx	15	HSD As and when required	Dust Collector, Silencer
4	Stack attached to Incinerator	SPM SO _x NO _x	30	HSD As and when required	- Caustic Scrubber

ਪਾਣੀ ਵਾਤਾਵਰਣ

ਉਸਾਰੀ ਫੇਜ਼ : ਉਸਾਰੀ ਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਨ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਜਰੂਰਤ 20 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ 15 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ 5 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਪਾਣੀ ਘਰੇਲੂ ਮੰਤਵ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਘਰੇਲੂ ਇਸਤੇਮਾਲ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਸੈਪਟਿਕ ਟੈਂਕ ਨਾਲ ਟ੍ਰੀਟ (ਸਾਫ) ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੁੱਕੀ ਖਾਈ ਨਾਲ ਟ੍ਰੀਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਵੇਲੇ ਦੀ ਫੇਜ਼: ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਜਰੂਤ 75.14 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 15.62 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਐਸ ਟੀ ਪੀ/ਈ ਟੀ ਪੀ/ਐਮ ਈ ਈ ਟ੍ਰੀਟ ਕੀਤਾ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫੇਰਿਆ (ਇਸਤੇਮਾਲ) ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਸਿਰਫ 59

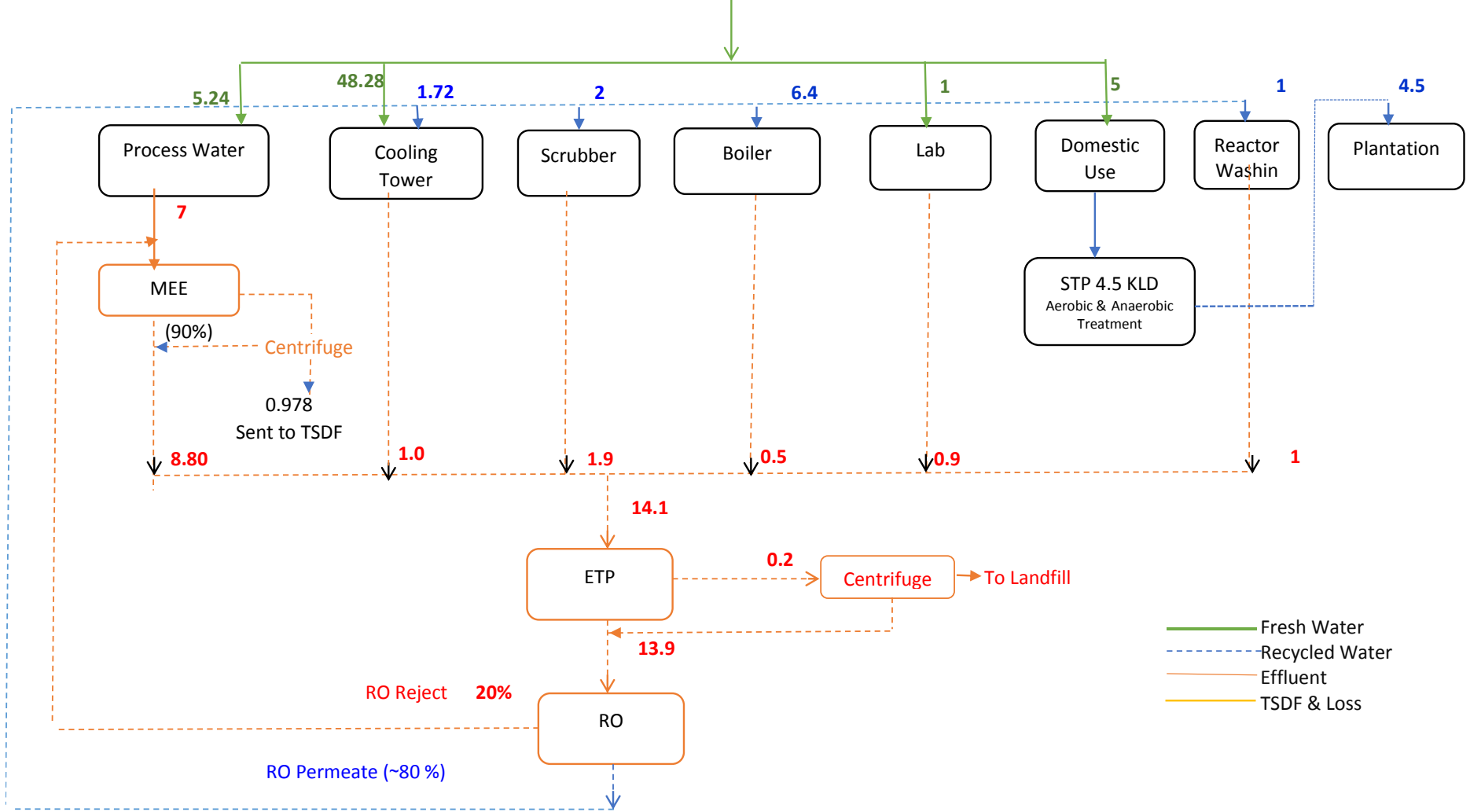
.52 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਸਵੱਛ ਪਾਣੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਰੇ ਯਾਨਿ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਪਾਣੀ ਨਿਯਾਮਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਦਾਰਾ (ਪੀ ਡਬਲਿਊ ਆਰ ਡੀ ਏ) ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਣ ਬਾਅਦ ਘਰ-ਵਿੱਚ ਬੋਰ ਖੂਹ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਸੂਚੀ 1.12 : ਪਾਣੀ ਜਰੂਰਤ

Particulars		Water Requirement KLD	Recycled Water KLD	Fresh Water Requirement KLD
Industrial	Process	5.24	-	5.24
	Cooling Tower	50.00	1.72	48.28
	Boiler	6.40	6.40	0.00
	Scrubber	2.00	2.00	0.00
	R. Washing	1.00	1.00	0.00
	Lab	1.00	-	1.00
	Plantation	4.50	4.5	0.00
Domestic		5.00	-	5.00
TOTAL (KL/DAY)		75.14	15.62	59.52
Domestic		4.50		
TOTAL (KL/DAY)		19.58		

WATER BALANCE

Total Water Requirement 75.14 KLD
Fresh Water – 59.52 KLD
Recycle Water 15.62 KLD

ਸ਼ਾਕੀ ਪਾਣੀ

ਘਰੇਲੂ ਸੀਵੇਜ਼ : ਕੁੱਲ 4.50 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਘਰੇਲੂ ਸੀਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ (ਬਣੇਗਾ) ਅਤੇ ਸੀਵੇਜ਼ ਪਲਾਂਟ ਵਿਖੇ ਯੋਗ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਗ੍ਰੀਨ ਬੈਲਟ ਰਕਬੇ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ : ਕੁੱਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵੇਸਟ ਪਾਣੀ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ 19.58 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਹੋਵੇਗਾ । ਉਦਯੋਗਿਕ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਸਕਰੱਬਰ, ਰਿਏਕਟਰ ਵਾਸ਼ਿੰਗ, ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਨ ਨੂੰ ਸਰੋਤ ਵਿਖੇ ਵੱਖਰਾ ਉੱਚ ਸੀ ਓ ਡੀ, ਉੱਚ ਟੀ ਡੀ ਐਸ ਅਤੇ ਨੀਵੀਂ ਸੀ ਓ ਡੀ, ਨੀਵੀਂ ਟੀ ਡੀ ਐਸ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਟ੍ਰੀਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

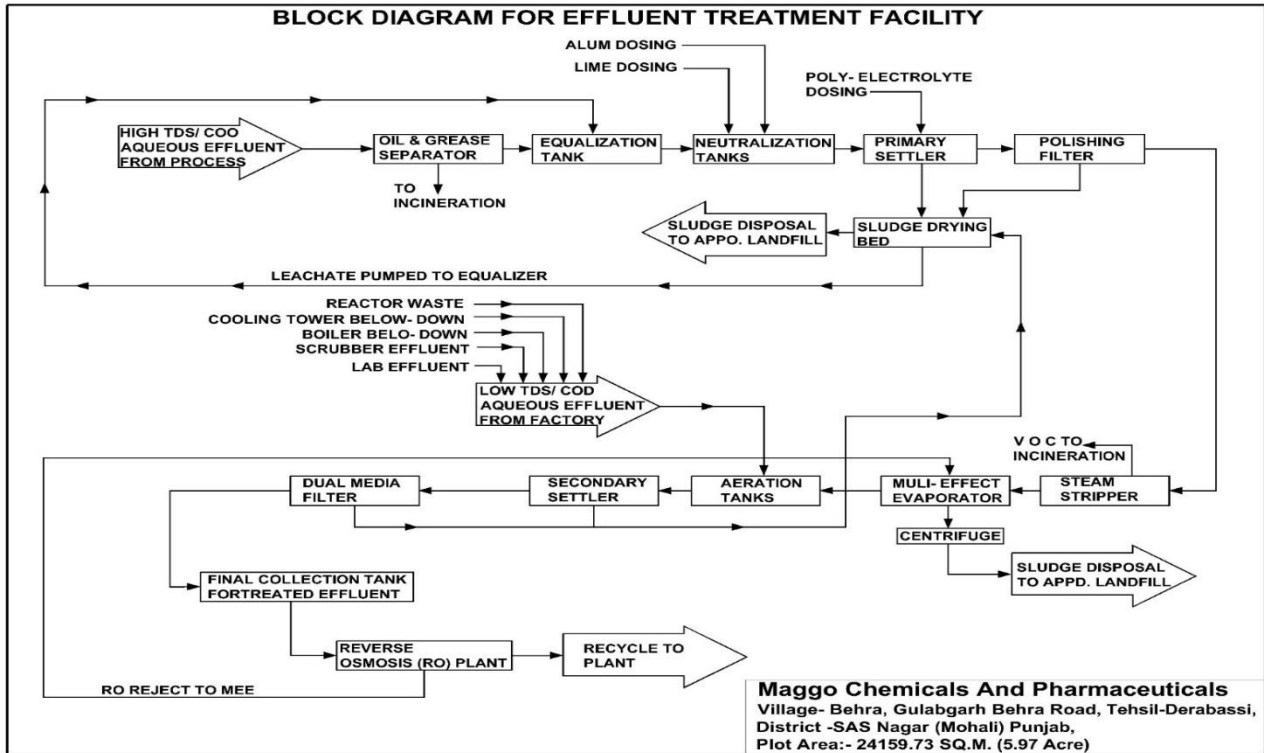
ਵੇਸਟ ਪਾਣੀ ਪੈਦਾਰ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂਅਤੇ ਗੁੱਣਵੱਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ 2.27 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਫਿਗਰ ਨੰ: 2.6 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ ।

ਸੂਚੀ ਨੰ: 2.27 : ਵੇਸਟ ਪਾਣੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਵੇਰਵੇ

Particulars		Wastewater Generation	Disposal Method
Industrial	Process	7.00	ALL EFFLUENT INCLUDING MEE CONSENSATE WILL BE SENT TO RO - PROCESSING. RO - PERMEATE WILL BE REUSE IN BOILER, COOLING TOWER, REACTOR WASHING & SCRUBBER. RO - REJECT WILL BE SENT TO MEE AND ZLD WILL BE MAINTAINED IN PROPOSED PROJECT
	Cooling Tower	1.00	
	Boiler	0.50	
	Scrubber	1.90	
	R. Washing	1.00	
	RO - Reject	2.78	
	LAB	0.90	
TOTAL INDUSTRIAL (KL/DAY)		15.08	DOMESTIC WASTEWATER WILL BE SENT TO STP FOR AEROBIC AND ANAEROBIC TREATMENT AND REUSED IN PLANTATION.

1.7 ਈ ਟੀ ਪੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਫਲੋਅ (ਬਹਾਵ) ਡਾਇਆਗ੍ਰਾਮ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਮਾਰ ਦਵਾਇਆਂ ਨਿਰਮਾਣ ਪਲਾਂਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਵੇਸਟ ਪਾਣੀ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਸਤਰਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੇਸਟ ਪਾਣੀ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈਆਂ ਹਨ ।

ਖੱਤਰਨਾਕ ਵੇਸਟ ਪ੍ਰਬੰਧਣ :

ਖਤਰਨਾਕ ਵੇਸਟ ਦੀ ਸਾਰੀ ਮਿਕਦਾਰ ਖਤਰਨਾਕ ਵੇਸਟ (ਮਨੇਜਮੈਂਟ , ਹੈਡਲਿੰਗ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸ ਬਾਉਂਡਰੀ ਮੂਵਮੈਂਟ) ਨਿਯਮਾਵਲੀ 2016 , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਤ ਹੈ , ਮੁਤਾਬਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਣ ਅਤੇ ਬੇਬਾਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਰਗ ਠੋਸ ਅਤੇ ਤਰਲ ਖਤਰਨਾਕ ਵੇਸਟ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ । ਐਸ ਐਚ ਈ ਵਿਭਾਗ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਵੇਸਟ ਦੇ ਇਕਠਾ, ਪ੍ਰਬੰਧਣ, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਬੇਬਾਕ ਕਰਨ ਦੌਰਾਣ ਸੀ ਪੀ ਸੀ ਬੀ ਗਾਇਡਲਾਇਨਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਵੇਗੀ ।

ਸੂਚੀ : 1.14 ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਠੋਸ ਵੇਸਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਮਿਕਦਾਰ ਅਤੇ ਬੇਬਾਕੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ :

S. No.	HW/Solid Waste	Category	Proposed	Disposal Method
Hazardous Waste MTPA				
1	Process Residue	28.1	104.23	TSDf/Cement
2	ETP Sludge	35.3	60.00	TSDf
3	MEE Sludge	35.3	293.40	TSDf
4	Empty	33.1	100	Sale to Authorized
5	Used/spent oil	5.1	50 Ltr/Month	Sale to Authorized
B. Solid Waste MTPA				
7	Fly Ash (Boiler)	....	802	Sale to brick
8	Incinerator Ash	37.2	5.00	TSDf

ਸ਼ੋਰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਦਮ (ਉਪਾ) ਤਰੀਕੇ

ਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਬਾਯਲਰ, ਡੀ ਜੀ ਸੈਟ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਪਲਾਟ, ਏ ਪੀ ਸੀ ਐਮ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀਆਂ ਵਗੈਰਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਤੋਂ ਹੋਣਗੇ । ਫਿਰ ਵੀ, ਪਲਾਂਟ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਜਾਣਾ ਨੀਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ੋਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪਕਰਣ ਬੰਦ ਬਣਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰੱਖਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਗ੍ਰੀਨਬੈਲਟ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਕੱਨਾਂ ਦੇ ਮਫਲਰ, ਕੰਨਾ ਦੇ ਨਾਕੇ ਸ਼ੋਰ ਰਕਬੇ ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਦਰਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਦਗੇ ।

ਗ੍ਰੀਨ ਬੈਲਟ ਵਿਕਾਸ

ਹਰੇ ਖਿੱਤੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪੌਦਿਆਂ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਰਕਬਿਆਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ । ਕੁੱਲ 24159.73 ਵਰਗ ਮੀਟਰ ਜਮੀਨ ਰਕਬਾ ਸਾਇਟ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ; ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਰਕਬਾ ਤਕਰੀਬਨ 7976 ਵਰਗ ਮੀਟਰ (33.00 %) ਰਕਬਾ ਬਣਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਬਤੌਰ ਗ੍ਰੀਨਬੈਲਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾ ਦੀ ਹਰੇਵਾਈ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਪੂੰਜੀਗੱਤ ਲਾਗਤ ਰੂ: 5.0 ਲੱਖ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਚਲਦੀ ਲਾਗਤ ਰੂ: 2.0 ਲੱਖ/ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਬਜੱਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ 3 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਖਾਈਆਂ ਖੋਦਣ, ਖਾਦਾਂ, ਪਨੀਰੀ ਅਤੇ ਰੱਖ ਰਖਾਵ ਦੀ ਲਾਗਤ

1.8 ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ

ਮਾਨਿਟਰਿੰਗ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ :

ਸੂਚੀ 1.15 ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੋਟ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ

Nature of Analysis	Frequency of analysis	Parameters
Wastewater	Monthly by external agency	pH, COD, BOD, TDS, SS, Oil & Grease, etc.
Stack Monitoring of each stack	Monthly by external agency	PM, SO ₂ , NO _x ,
Ambient Air	Monthly for 24 hours or as per the statutory conditions by external agency	PM ₁₀ , PM _{2.5} , SO ₂ , NO _x , HCL, CO
Noise level	Monthly as per the statutory conditions by external agency	Near Main gate, Near. boiler, Process area, Near ETP, Near D.G. etc.
Work area monitoring	Monthly by external agency	RPM, VOC, Acid Fumes
Health check-up of workers	As per the statutory guideline.	

1.9 ਗੁਣਵੱਤਾ ਖਤਰੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਖਤਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਪਰੀਖਿਆ ਦੀ ਚੋਣ , ਖਤਰਾ ਘਟਾਉ ਕਦਮਾਂਵਗੈਰਾ ਲਈ ਖਤਰਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅਧਿਐਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਸਾਰੇ ਖਤਰਨਾਕ ਰਸਾਇਨ ਐਮ ਐਸ ਡੀ ਐਸ ਗਾਇਡਲਾਇਨਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜਮ੍ਹਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਤ ਕੀਤੇ/ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ ।

1.10 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਾਭ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਨੰ ਬੁਨਯਾਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ, ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ, ਰੁਜਗਾਰ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਅਨਫਿੱਠੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮਤ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ । ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਨਿਪੁਣਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ , ਅਰਧ ਨਿਪੁਣਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਨਿਪੁਣਤਾ ਜਨਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਉਸਾਰੀਫੇਜ਼ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਣ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪਾਸ ਸਮਰੱਥਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ।

1.11 ਵਾਤਾਵਰਣੀਯ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ

ਈ ਐਮ ਪੀ ਦਾ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਉਦੇਸ਼

ਰੋਕਥਾਮ : ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਣ ਅਤੇ /ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜਿਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦਾਯਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ /ਰੋਕਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ ।

ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣਾ : ਕਿਸੇ ਭਵਿੱਖਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਨਾ ਜਿਸ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਘੱਟ ਤੋ ਘੱਟ ਕਰਨਾ : ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਮਿਕਦਾਰ, ਤੀਵਰਤਾ, ਜਾ ਅਰਸੇ ਦਾ ਸੀਮਿਤ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨਾ

1.12 ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ :

ਅਧਿਐਣ ਤੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ,

ਘਰੇਲੂ ਸੀਵੇਜ਼ : ਕੁੱਲ 4.50 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਘਰੇਲੂ ਸੀਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੀਵੇਜ਼ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਪਲਾਂਟ ਵਿਖੇ ਯੋਗ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਪਾਣੀ ਗ੍ਰੀਨ ਬੈਲਟ ਏਰੀਆ ਦੀ ਸੰਚਾਈ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

➤ **ਉਦਯੋਗਿਕ ਬਾਹਰ** ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰੋਤ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਸਕਰੱਬਰ, ਰਿਏਕਟਰ ਵਾਸ਼ਿੰਗ, ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਨ ਨੂੰ ਸਰੋਤ ਵਿਖੇ ਵੱਖਰਾ ਉੱਚ ਸੀ ਓ ਡੀ, ਉੱਚ ਟੀ ਡੀ ਐਸ ਅਤੇ ਨੀਵੀਂ ਸੀ ਓ ਡੀ, ਨੀਵੀਂ ਟੀ ਡੀ ਐਸ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਟ੍ਰੀਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

2। **ਉਸਾਰੀ ਫੇਜ਼ :** ਉਸਾਰੀ ਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਣ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਜਰੂਰਤ 20 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੇ 15 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ 5 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਪਾਣੀ ਘਰੇਲੂ ਮੰਤਵ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇਗਾ । ਘਰੇਲੂ ਇਸਤੇਮਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਸੈਪਟਿਕ ਟੈਂਕ ਨਾਲ ਟ੍ਰੀਟ (ਸਾਫ) ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੁੱਕੀ ਖਾਈ ਨਾਲ ਟ੍ਰੀਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

3। **ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਫੇਜ਼-** ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਜਰੂਰਤ 75.14 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 15.62 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਐਸ ਟੀ ਪੀ/ਈ ਟੀ ਪੀ/ਐਮ ਈ ਈ ਟ੍ਰੀਟ ਕੀਤਾ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫੇਰਿਆ (ਇਸਤੇਮਾਲ) ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਲਿਹਾਜਾ ਸਿਰਫ 59.52 ਕੇ ਐਲ ਡੀ ਸਵੱਛ ਪਾਣੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਰੇ ਯਾਨਿ ਕਿ

ਪੰਜਾਬ, ਪਾਣੀ ਨਿਯਮਕ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਦਾਰਾ (ਪੀ ਡਬਲਿਊ ਆਰ ਡੀ ਏ) ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮਿਲਣ ਬਾਅਦ ਘਰ-ਵਿੱਚ ਬੋਰ ਖੂਹ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

- 4। ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਰਿਕਵਰੀ ਸਿਸਟਮ ਵੀ ਓ ਸੀ ਕੰਟ੍ਰੋਲ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਖਿਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਬਨ ਜਜਬਤਾ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਵਾਸ਼ਪਕਣਾ/ਲਪਟਾਂ ਦੇ ਰਿਸਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ । ਕਿਸੇ ਸੰਕਟਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਬਨ ਜਜਬਤਾ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ , ਅਤੇ ਵਾਸ਼ਪਕਣਾ ਨੂੰ ਇਨਸੀਰੇਟਰ ਵੀ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- 5। ਅਸਥਾਈ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਦਮ ਲਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਣਾ ਅਤੇ ਫਰਸ਼ ਨੁਮਾ ਸੜਕ ।

➤ ਖਤਰਨਾਕ ਠੋਸ ਵਾਧੂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਣ ਅਤੇ ਬੇਬਾਕੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ । .

- 6। ਅੱਗ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਦਮ ਅੱਗ ਅਤੇ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਖਤਰੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ।
- 7। ਗੁਣਵੱਤਾ ਖਤਰਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਧਿਐਣ ਦੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ।
- 8। ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
- 9। ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ, ਸਿਧੀ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੀ ਰੁਜਗਾਰ ਮੌਕੇ, ਉਦਯੋਗ ਵਗੈਰਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਧਾਰਭੂਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ. ਸਮੇਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਤੁੱਛ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।
10. ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ (ਸਿੱਟਾ) ਇਹ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖ ਤਰੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨਲ ਫੇਜ਼ ਦੌਰਾਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਤੁੱਛ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਵੇਗਾ

*****